

EKE HÍRLEVÉL

Egyházi Könyvtárak Egyesülése
9090 Pannonhalma, Vár 1.

2005/2. sz.

Kedves Kollégák!

Aktuális Hírlevelünket, amely immár a negyedik, még csurgói találkozásunk előtt szeretnénk eljuttatni az Egyesülés tagkönyvtáraiba. Az elmúlt hónapokban is több olyan rendezvényen vettek részt egyházi könyvtáros kollégák, amelyekről beszámolóik segítségével szeretnénk tájékoztatni az érdeklődőket. Aktualitásuk miatt bizonyára a közgyűlésen és a tervezett szakmai napon is szóba kerül majd néhány, s talán a „személyes beszélgetéseknek” is témái lesznek az alább olvasható írások. Az idei találkozót „negyednaposra” tervezzük, így több időt szánhatunk (szakmai)beszélgetésekre is. Ám nem mindenki lesz velünk együtt Csurgón. Nekik különösen is figyelmükbe ajánljuk az új Hírlevelet, de bizonyára minden Kedves Kolléga talál majd hasznos olvasnivalót a beszámolók között.

Török Bea – Ásványi Ilona

Statisztikai tájékoztatás - európai követelmények (KSH - 2005. március 22.)

„**Statisztikai tájékoztatás - európai követelmények**” címmel rendezett konferenciát 2005. március 22-én, a Központi Statisztikai Hivatal Keleti Károly előadótermében a KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat. Hét előadás hangzott el az információk áramlásáról, ill. áramoltatásáról. A konferenciát **Pukli Péter, a KSH elnöke nyitotta meg**, aki kiemelte a könyvtárak szerepét a tájékoztatás csatornái között, mind az elektronikus megoldások, mind a hagyományos információhordozók terén.

A magyar statisztika csatlakozását az európai statisztikai rendszerhez ill. az ehhez kapcsolódó jogharmonizációs folyamatokat tekintette át **Bagó Eszter**, a KSH elnökhelyettese. Kitért az európai statisztikai rendszer törvényi háttérére, majd röviden bemutatta a csatlakozás főbb mérföldköveit 1992-től kezdődően, ill. annak hatásait.

„**Ingyenes adatok, nyilvános adatok**” címmel **Szabó István**, a KSH Tájékoztatási Főosztályának vezetője tartott előadást. A nyilvános adatok körének törvényben is rögzített meghatározását követően felvetette, **hogy a hazai szabályozás nem rendelkezik a tájékoztatási kötelezettség formájáról és csatornájáról**. Ugyanakkor egyértelmű a hivatal szándéka, hogy a hivatal internetes tájékoztatási adatbázisán keresztül ingyenesen tegye elérhetővé adatait. **A KSH azonban bizonyos adatok szolgáltatásáért díjat számol fel, ez a díj azonban nem az adat ára, hanem az adathordozóé ill. az előállításé.**

Az Unió statisztikai hivatalát, az **Eurostatot** mutatta be **Németh Eszter**, a KSH osztályvezetője. Az ötéves programok alapján működő, luxemburgi székhelyű **intézmény küldetése, hogy összehasonlítható tévyszámok létrehozása érdekében adatokat gyűjtsön a tagállamok statisztikai hivatalaitól**, amelyeket uniós, nemzeti és régiós szinten egyaránt bemutat a politikai és gazdasági döntéshozók, valamint a nagyközönség számára. Ismertette az Eurostat szervezeti felépítését, kapcsolatrendszerét, tájékoztatási elveit.

A szakmai nap második részében a **könyvtári statisztikáról** és a KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat feladatairól, fejlesztési törekvéseiről esett szó a konferencián. **Fehér Miklós, a Könyvtári Intézet osztályvezetője** előadásában a **könyvtári**

statisztika helyzetéről, a kezdeményezésekről és várható változásokról szólt. Elemezte, hogy milyen okok befolyásolják a statisztikában történő változásokat, és ez miként jelentkezik majd a statisztikai adatgyűjtés során. **Most folyik a fogalmak értelmezése, összevetésük a jelenleg érvényes szabvánnyal.** A váltás lassú folyamat, mivel számos **probléma** vetődik fel: - **egyrészt a fogalmak eltérő értelmezése, másrészt hiába egyértelműek a fogalmak, ha nem rendelkezünk a szükséges adatokkal, harmadrészt az adatok sokféleségének, ill. annak begyűjtése nagy megterhelést jelent a könyvtáraknak.** Az új szabvány 197 válaszvariációt tartalmaz, míg a 2004. évi jelentőlap 108-at. A legtöbb adatközlő könyvtár számára már így is terjedelmes az adatlap. A lehetséges probléma megoldásokat négy pontban foglalta össze az előadó: 1. Kevesebb kérdés; 2. Más típusú kérdések; 3. Paneles adatlap (bizonyos részeket csak az érintett könyvtárak töltenek ki); 4. Bizonyos adatok ritkább ciklusú mérése (pl. állomány apasztás). Az új adatlap részei a következő panelekből épülhetnek fel: 1. ún. egységes panel, 2. ún. közkönyvtári panel, 3. mozgókönyvtári ellátást végző könyvtári panel, 4. szakkönyvtári panel. A panelek száma bővíthető pl. iskolai könyvtári panellel, ill. egyéb indokolt egységgel. Az előadó néhány példát mutatott be az új adatlap egyes paneljeiből, ezzel is illusztrálva a változásokat és az azonosságokat.

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat tevékenységét ismertette - a kezdetektől napjainkig - **Nemes Erzsébet**, az intézmény főigazgatója. A könyvtár történetének, törvényi háttérének felvázolását követően bemutatta a bibliotéka gyűjtőkörét, gyűjteményeit, állományát. **Összesen nyolc könyvtári adatbázis kezelésén kívül említést érdemelnek a KSH könyvtárának kiadványai: Történeti statisztikai füzetek, Történeti statisztikai tanulmányok, Statisztikai módszerek, Témadokumentáció, A Statisztikai Hivatal elnökei (1867-1989), Közgazdasági Nobel-díjasok, Statisztikai adatforrások, Nagy magyar statisztikusok műveinek válogatott bibliográfiája, végül a minden évben új kötettel bővülő Magyarország történeti helységnevtára.**

A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat fejlesztéseiről tartott előadást **Bátonyi E. Viola**, főigazgató-helyettes. A fejlesztéseket a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Nemzeti Kulturális Alapprogram pályázatain nyert támogatások is elősegítik. Többek között ezek a támogatások teszik lehetővé, hogy a könyvtár tevékenységéről és szolgáltatásairól a minőségbiztosítás eszközeivel is tájékozódni lehessen (kérdőíves felmérés, mutatók kidolgozása, összehasonlítás más szakkönyvtárakkal). Az informatikai fejlesztések során **2005-ben a könyvtár két feladatot valósít meg. Egyrészt: csatlakozik a Magyar Országos Közös Katalógushoz (MOKKA), így remélhetően felgyorsul a könyvtári állomány visszamenőleges feldolgozása az OLIB-adatbázisba, s hosszú távon még egyéb szakmai előnyöket is jelent majd ez a rendszerfejlesztés. Másrészt a KSH hat régiójának igazgatóság gyűjteményei kerülnek számítógépes feldolgozásra a könyvtár adatbázisában.** A KSH Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat honlapja 2003. december 10-én készült el, az adatbázisok és szolgáltatások a <http://lib.ksh.hu> vagy a <http://konyvtar.ksh.hu> oldalakon böngészhetők.

Kohári Mária
Váci Egyházmegyei Könyvtár